

DECIZIE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea de recurs înaintată de Bejenari Victor,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Bejenari Victor cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea lui Bejenari Victor cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 25 octombrie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Central în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a ț ă:

La 25 august 2021, Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus cerere de chemare în judecată către Bejenari Victor privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2019, în sumă de 4056 lei, a penalității pentru neachitare în termen a costului primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 1111,34 lei și a taxei de stat.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Bejenari Victor despre încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Bejenari Victor în beneficiul Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2019 în sumă de 4056 lei și penalitatea pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie în sumă de 1111,34 lei. S-a încasat de la Bejenari Victor, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 lei.

La 30 noiembrie 2021, Bejenari Victor a depus cerere de apel nemotivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, menținută prin decizia din 04 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a restituit ca tardivă, cererea de apel depusă de apelantul Bejenari Victor împotriva hotărârii din 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

La 15 februarie 2022, Bejenari Victor a depus o cerere de apel prin care a solicitat, inter alia, repunerea în termen a apelului, invocând că nu a fost înștiințat legal despre existența procesului de judecată, fiind astfel lipsit de dreptul de apărare, nu a avut posibilitatea să depună referință. Hotărârea primei instanțe a recepționat-o la 02 noiembrie 2021, astfel apelul nemotivat a fost depus la 30 noiembrie 2021, încadrându-se în termenul de atac de 30 zile de la data comunicării hotărârii.

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea lui Bejenari Victor cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 15 martie 2022, Bejenari Victor a declarat recurs împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți prin care a solicitat casarea acesteia, repunerea în termen a apelului și restituirea cauzei spre examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că nu a fost înștiințat legal despre existența procesului de judecată, fiind astfel lipsit de dreptul de apărare, nu a avut posibilitatea să depună referință. Hotărârea primei instanțe a recepționat-o la 02 noiembrie 2021, astfel apelul nemotivat a fost depus la 30 noiembrie 2021, încadrându-se în termenul de atac de 30 zile de la data comunicării hotărârii.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bejenari Victor este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost expediată participanților la proces la 24 februarie 2022 (f.d. 41), fiind recepționată de recurent la 04 martie 2022 (f.d. 42). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 15 martie 2022, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă

din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea lui Bejenari Victor cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit cererii de recurs, Bejenari Victor a argumentat omiterea termenului de depunere a cererii de apel, prin faptul că hotărârea primei instanțe a recepționat-o la 02 noiembrie 2021, astfel apelul nemotivat a fost depus la 30 noiembrie 2021, încadrându-se în termenul de atac de 30 zile de la data comunicării hotărârii. Totodată, recurentul a indicat faptul că nu a fost înștiințat de către prima instanță despre examinarea prezentului litigiu.

Respectiv, recurentul consideră incorectă soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii sale de repunere în termen a apelului, or termenul de declarare a apelului a fost omis motivat.

Totodată, recurentul consideră că urma să fie repus în termenul de declarare a apelului, dat fiind faptul că și-a exercitat dreptul de atac în termenul de 30 de zile din momentul în care a recepționat dispozitivul hotărârii.

Examinând minuțios materialele cauzei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute, or acestea sunt neîntemeiate.

Astfel, Colegiul examinează legalitatea și temeinicia încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți la momentul pronunțării acesteia. Respectiv, solicitând prin cererea de apel din 16 februarie 2022 repunerea în termen a apelului, recurentul a indicat doar asupra momentului în care a aflat despre existența hotărârii primei instanțe, fără a concretiza circumstanțele care l-au împiedicat să conteste actul judecătoresc și fără a anexa dovezi care să certifice cele invocate.

Totodată, instanța de recurs atrage atenția asupra faptului că prima instanță i-a expediat recurentului încheierea din 02 septembrie 2021 prin care a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată și a fixat ședința pentru 25 octombrie 2021, explicându-i dreptul de a depune referință și probe suplimentare. Această încheiere a fost recepționată de către Bejenari Victor la 09 septembrie 2021 (f.d. 10).

Materialele cauzei atestă faptul că, argumentele recurentului cu privire la încălcarea drepturilor sale de către prima instanță, sunt neîntemeiate, iar acesta,

recepționând încheierea din 02 septembrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central, nu și-a exercitat dreptul de a depune referință și/sau probe.

Totodată, dispozitivul hotărârii din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central, i-a fost expedit recurentului la 29 octombrie 2021, fiind recepționat la 02 noiembrie 2021 (f.d. 12, 13).

Astfel, recurentul a cunoscut cu certitudine despre inițierea prezentului proces de judecată, a luat cunoștință de conținutul dispozitivului hotărârii din 25 octombrie 2021, care face trimitere la dispozițiile art. 362 din Codul de procedură civilă, normă ce la alin. (1) determină cu suficientă precizie momentul din care urmează a fi calculat termenul de contestare a hotărârii - de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, și nu de la data recepționării acestuia (așa cum se invocă în cererea de recurs).

În așa mod, examinând solicitarea apelantului de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a respins-o, deoarece argumentele apelantului/recurent sunt declarative.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul reiterează faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantului de a contesta hotărârea în termen. Respectiv, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că apelantul nu a probat motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de

neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Bejenari Victor împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Bejenari Victor.

Se menține încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Bejenari Victor cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat,

Maria Ghervas